

Sygn. akt II CSK 533/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa T. S.
przeciwko E. K., G. T. F. i J. R.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 lutego 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 12 stycznia 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art.

398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powoda T. S. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 stycznia 2016 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c.

Uzasadniając nieważność postępowania, na podstawie art. 379 pkt 5 k.p.c. autorka skargi kasacyjnej wskazała na „niewwzględnienie przez Sąd drugiej instancji nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji, a które to uchybienie doprowadziło do usankcjonowania postępowania pierwszoinstancyjnego dotkniętego wadą nieważności, z uwagi na naruszenie przepisów proceduralnych, a to art. 224 § 1 w zw. z art., 316 § 2 w zw. z art. 235 § 1 k.p.c.”. Uchybienie to miało polegać na przeprowadzeniu przez sąd pierwszej instancji dowodu z dokumentu prywatnego po zamknięciu rozprawy.

Oceniając sytuację procesową, która wystąpiła w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, w aspekcie pozbawienie strony możliwości obrony jej praw, należało wziąć pod uwagę następujące okoliczności.

Na rozprawie w dniu 12 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z dokumentu prywatnego, tj. operatu wyceny spornej nieruchomości, będącego w posiadaniu pozwanych i zobowiązał ich pełnomocnika do złożenia tego dokumentu wraz z odpisami w terminie publikacyjnym orzeczenia. Odnośnie do takiego sposobu procedowania pełnomocnik powoda nie zgłosił żadnych zastrzeżeń. Pełnomocnik pozwanych wykonał zarządzenie sądu w dniu 19 lutego 2015 r., przesyłając odpis pisma wraz ze wspomnianym operatem także pełnomocnikowi powoda. Do dnia 26 lutego 2015 r., tj. daty ogłoszenia orzeczenia, pełnomocnik powoda mógł odnieść się do tego dokumentu, złożyć stosowne wnioski, podnieść zarzuty dotyczące wartości tego dowodu, zgłosić zarzuty procesowe. O tym, że taka możliwość istniała świadczy pismo procesowe w dniu 25 lutego 2015 r., w którym pełnomocnik powoda odniósł się do okoliczności ujawnionych na rozprawie 12 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku odniósł się okoliczności przedstawionych w operacie szacunkowym, mając na względzie twierdzenia stron oraz ceny poszczególnych części nieruchomości wynikające z innych dokumentów. Operat szacunkowy nie stanowił zatem jedynej podstawy ocen i wniosków do jakich doszedł Sąd, wydając wyrok. Sąd Apelacyjny rozpoznając sprawę w wyniku apelacji odniósł się do tego dokumentu i stwierdził, że zawarte w nim wnioski znalazły pełne potwierdzenie w treści dokumentów załączonych do akt przed zamknięciem rozprawy. Należało przyjąć, że Sąd pierwszej instancji w istocie przeprowadził poza rozprawą, korzystając z możliwości wynikającej z art. 224 § 2 k.p.c., „dowód z akt”, tj. dowód z dokumentu znajdującego się w aktach, który znany był obu stronom procesu, i powód miał możliwość wypowiedzenia się odnośnie tego dowodu. Brak jest zatem podstaw do twierdzenia, że doszło do nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji wskutek pozbawienia powoda możliwości obrony jego praw.

Pełnomocnik powoda uzasadniając przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał także na jej oczywistą zasadność.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). W skardze kasacyjnej ponadto powinien zostać zawarty wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa. Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, wyrok może być prawidłowy (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.).

Tych wymagań autorka skargi kasacyjnej nie spełniła. Zawarty w skardze wywód prawny nie zawierał argumentów uzasadniając twierdzenie, że popełnione

przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Przedstawione w skardze rozważania nie pozwalały także na przyjęcie, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw

l.n